

Let op: dit is een archiefpagina - [Klik hier](#) voor de huidige site van RNW
[Voorpagina](#)   [Expat](#)   [Nederland](#)   [Community](#)   [Service](#)   [Programma's](#)

Eindelijk monument voor vliegramp Biak

 Gepubliceerd op : 15 maart 2012 - 8:00 am | door [Johan Huizinga](#) (Foto: www.aviacrash.nl)

 Lees meer over: [Biak](#) [Indonesië](#) [Nederlanders in Indonesië](#) [Nieuw-Guinea](#)

Het was voorpaginanieuws, de vliegramp bij Biak in 1957. Maar een monument voor de 58 slachtoffers is er nooit gekomen. Ook niet voor de papoea's die tien overlevenden uit het water visten. De KLM deed niets. Maar nu komt het monument er toch dankzij twee overlevenden, Hannie de Rijke en Henk Wagenaar.

'We hebben echt haast', zegt Hannie de Rijke. Van de tien overlevenden zijn er nu nog maar vijf in leven en ook veel van de nabestaanden zijn de tachtig al gepasseerd. De meeste papoea's die destijds met hun vrouwen de zee op gingen om overlevenden te redden, leven ook niet meer.

Nieuwslijn - Beluister de reportage van Johan Huizinga

Hannie was destijds een meisje van acht. Het is 16 juli 1957. Met haar ouders, broer en zus is ze aan boord gegaan van de KLM Super Constellation Neutron. Haar vader is advocaat op Nieuw-Guinea en het gezin gaat op verlof naar Nederland.

Low Pass

De 'Connie', zoals het toestel in de volksmond heette, stijgt om 03.32 uur vroeg in de ochtend op van vliegveld Mokmer op het eiland Biak. De zee ligt als een zwarte spiegel onder de sterrenhemel. De piloot wil de passagiers nog één keer de lichtjes van Biak laten zien.

Het toestel maakt een scherpe bocht boven zee en vliegt terug voor een zogeheten 'low pass' over het vliegveld. De verkeersleiding heeft de baanverlichting speciaal laten branden. Maar het toestel verliest te snel hoogte en klappt nog geen drie minuten na de start op het water.

Staatstuk

'Ik merkte wel dat we heel erg schuin gingen en eigenlijk vrij snel daarna was het opgehouden. Daarna heb ik een gat in mijn geheugen,' herinnert Hannie de Rijke zich. Ze heeft geluk. Ze zit samen met haar familie in het staatstuk dat in zijn geheel afbreekt. Ze glijden met hun stoelen uit de railsjes op de vloer.

'Mijn moeder bleef met hulp van mijn vader rondrijven in haar stoel. Ze kon wel zwemmen maar alleen als ze wist dat ze kon staan.' Hannie zwemt tussen de brandende wrakstukken. Ze wordt uiteindelijk met haar hele familie en de andere overlevenden door papoea's uit het water gevist.

Geen monument

Waarom is er nooit een monument opgericht voor wat toen een van de grootste vliegrampen in de geschiedenis was? 'De KLM doet niets', zegt De Rijke. 'Ze helpen ons wel met namen van inzittenden maar verder hoeven we nergens op te rekenen. Dat is ons wel vier keer in een brief heel duidelijk geworden.'

De Rijke wil niet meer speculeren over de motieven van de KLM. De Raad voor de Luchtvaart concludeerde destijds dat 'noch een vliegfout, noch een technische storing het ongeval op overtuigende wijze kunnen verklaren'. Wel vond de raad dat het maken van een 'low run' tijdens normale lijnvluchten dient te worden nagelaten. 'Dat is iets dat je met een sportvliegtuigje doet, maar niet met een verkeersvliegtuig vol passagiers,' concludeert Hannie

AANBEVOLEN VIDEO'S

Tegenstanders wietpas aan winnende hand

Gevangen in het verkeerde lichaam

Geboren worden in het lichaam van een meisje terwijl je eigenlijk een...

Vietnam trekt steeds meer buitenlandse investeerders

De meeste landen in Azië die in naam communistisch zijn, vertonen...

[MEER...](#)

de Rijke.

Klein mannetje

Hannie de Rijke komt in 1960 terug naar Nederland. Pas in 1987 keert ze voor het eerst terug naar Nieuw-Guinea op zoek naar de papoea die haar heeft gered. Er dienen zich wel tien kandidaten aan. 'Ze zagen mijn grote koffer vol met cadeau's.'

Maar alleen Hendrik Simbiak weet zich te herinneren dat hij Hannie aan haar hoofd uit het water heeft getrokken. 'Ik werd zo emotioneel dat ik daar begon te huilen. Voor het eerst, maar het mocht. Hij was een klein mannetje, nog steeds een beetje stoer. Later heeft hij nog een houten beeldje voor me gemaakt.'

Het enige tastbare dat toen aan de ramp herinnerde was een gegoten klok die de overlevenden aan de papoea's hadden geschonken. Maar nu komt er dan toch een gedenkplaat op Biak. Hij zal worden onthuld op 16 juli, precies 55 jaar na de ramp. De noodzakelijke 12.000 euro is grotendeels bij elkaar gesprokkeld met donaties van nabestaanden, vrienden en bekenden. 'Maar er moet wel wat bij', zegt De Rijke lachend en verwijst naar de website.

Thuiskomen

Hannie heeft nog niet alle nabestaanden bereikt. Er zaten ook Britten aan boord van de 'Connie'. Maar ze heeft al veel mensen gesproken die de onthulling van de gedenkplaat willen bijwonen. Hij komt tegen de buitenmuur van een klein museum over de ramp dat de papoea's zelf bouwen.

De herinnering aan Nieuw-Guinea blijft dubbel. De vlieg-ramp blijft een hoofdstuk dat nooit echt gesloten wordt. Maar de heimwee is ook nooit verdwenen. Als jong meisje hoopte ze op vakantie in Spanje of Griekenland de sfeer en de geur terug te vinden. 'Maar het klopte nooit. Pas toen ik voor het eerst terugkeerde naar Nieuw-Guinea en het vliegtuig uitstapte was het er meteen, de warmte, de geur, de geluiden, de klammigheid, thuiskomen.'

Verder lezen:

- [Dossier Neutron op west-papua.nl](http://Dossier_Neutron_op_west-papua.nl)
- www.aviacrash.nl
- [Nieuw Guinea prikbord en forum](#)
- [Filmbeelden op YouTube](#)

© Foto: Johan Huijings - <http://www.wereldroep.nl>

Deze pagina opslaan of delen met anderen via de onderstaande internetdiensten:

[Reactie toevoegen](#) [E-mail deze pagina](#) [Print deze pagina](#)

REACTIES EN DISCUSSIE

Anonymous

[beantwoorden](#)

18 februari 2013 - 7:15 pm / Nederland

Op het moment dat dit gebeurde stond ik op wacht bij de Marinekazerne in Biak en heb het ongeluk meegemaakt. Ik hoorde motoren starten en de cconny vertrekken toen ineens een grote lichtflits de hele lucht verlichtte.

Heb toen direct de officier van de wacht gewaarschuwd en zijn er van de kant van de Marine maatregelen getroffen en met landingsboten en ander vaar materiaal uitgevaren. Toen wij bij het ongeluk aankwamen, hadden de papoea vissers de

mensen al opgepikt en hebben wij alleen nog materialen die daar drevan in de boot genomen. Ik weet alleen nog dat er een stewardess gewond aan de wal is gebracht, de rest is buiten mij om gegaan, omdat dit een zaak was van de KLM.
Mocht u nog nadere gegevens willen hebben, ben ik gaarde bereid hierover met u in gesprek te komen.
Met vriendelijke groet
M. Heeringa

Anonymous
18 februari 2013 - 7:15 pm / Nederland

[beantwoorden](#)

Op het moment dat dit gebeurde stond ik op wacht bij de Marinekazerne in Biak en heb het ongeluk meegemaakt. Ik hoorde motoren starten en de cconny vertrekken toen ineens een grote lichtflits de hele lucht verlichtte.
Heb toen direct de officier van de wacht gewaarschuwd en zijn er van de kant van de Marine maatregelen getroffen en met landingsboten en ander vaar materiaal uitgevaren. Toen wij bij het ongeluk aankwamen, hadden de papoea vissers de mensen al opgepikt en hebben wij alleen nog materialen die daar drevan in de boot genomen. Ik weet alleen nog dat er een stewardess gewond aan de wal is gebracht, de rest is buiten mij om gegaan, omdat dit een zaak was van de KLM.
Mocht u nog nadere gegevens willen hebben, ben ik gaarde bereid hierover met u in gesprek te komen.
Met vriendelijke groet
M. Heeringa

Nieuwe reactie inzenden

Uw naam: *

Anonymous

E-mailadres: *

De inhoud van dit veld is privé en zal niet openbaar worden gemaakt.

Land:

Reactie: *

- Toegelaten HTML-tags: <a> <em> <strong> <cite> <code>   <dl> <dt> <dd> <p>
- Regels en paragrafen worden automatisch gesplitst.
- Adressen van webpagina's en e-mailadressen worden automatisch naar links omgezet.

Opslaan

RNW
Copyright

Meer RNW
Facebook
LinkedIn
Twitter
YouTube
Afrique
Arabic
Chinese

Over RNW
BVN TV
Routebeschrijving

Archief
Nederlandse site

Weblogs
Historical Audio
Archive

Tweeten 2

Like 12

Share
Share:

Facebook

Twitter

LinkedIn

Hyves

Google +1

